

dom, som ligger under denne Besiddelse, Lehnet eller Fideicommisset, om hvilket der handles. Forsaavidt det af den ærede 2den Landstingsmand for 7de Valgfreds (Nyholm) er yttret, at det stillede Vædringsforslag skulde lide af en Mangel, forsaauidt det ikke indeholder, at Ministeriets Approbation skal meddeles, og ligeledes, at der Sntet fastsættes med Hensyn til Thinglæsningen, da kunde det vel især i sidste Henseende være Tilfældet, at Vædringsforslaget led af en Ufuldkommenhed; men, saafremt ellers dette Forslag maatte finde Gjenklang i Thinget, maatte jo en Rettelse heraf ved den tredie Behandling af Sagen kunne finde Sted, og et Supplement gives til dette Vædringsforslag.

Jusfitsministeren: Ligesom jeg paa den ene Side, hvad jeg ogsaa tidligere har tilladt mig at udtale, anseer den Foranstaltning, som tilstgites ved det her foreliggende Lovudkast, nemlig en Rettelse af det Baand, der nu hviler paa endeel Bonbergods, og hvis Løsning baade i politisk og statsoeconomisk Henseende er af ikke ringe Vigtighed, for at være af megen Interesse for Staten, saaledes anseer jeg det ogsaa for at være en Foranstaltning, som tilstgter de paagældende Familiers egen velforsaaede Interesse. Jeg gjør det ikke af den Betragtning, som den ærede første Landstingsmand for 9de District (Dahl), der antog, at denne Forandring skeete i Familiernes Interesse, fordi det vilde forebygge, at den nuværende Besidder af et Gods forurettede de Successionsberettigede eller de paafølgende Successorer i Besiddelsen; thi det vil dog i Almindelighed være netop paa saadanne Godser, der ere bestemte til at gaae i Arv fra den ene Grad i Familien til den anden Grad, til selve Familiens Medlemmer i forskjellige Stægter, det vil være paa de Godser, hvor de paagældende Besiddere netop ere meest opfordrede til at conservere de stadige aarlige Indtægter, til at lade de aarlige Afgifter fastsætte saa høit som muligt og satte de Indtægter, der falde til visse Tider, saasom navnlig Indfæstningerne, til en rimelig Priis. Der vil være en langt større Opfordring for Besidderen der til at gaae denne Vej, end paa andre Godser, hvor Besidderen muligt kan haabe at tage en

betydelig Indtægt og derefter sælge Godset for en ikke meget betydeligt forringet Værdi. Men det er i en anden Henseende, jeg anseer dette for at være i Familiernes egen velforsaaede Interesse, at saadanne Foranstaltninger som de, her foreligge, skee. Med den Tilbøielighed til Salg af Fæstegods, som de senere Aar upaatvivleligt have medført, er det dog meget sandsynligt, at efterhaanden alt det Fæstegods, der ikke er belagt med fideicommissariske Baand, vil, i alt Fald med saa Undtagelser, overgaae til Selveiendom. Naar dette skeer, saa vil det dog være en høit uheldig Stilling, hvori Besidderne af de med fideicommissariske Baand behæftede Eiendomme vilde komme til at staae, naar de ikke til den Tid ere istand til at bringe Forholdet paa de af dem besiddede Godser paa lignende Fod som de øvrige Eiendomme i Landet. Men det kan dog vistnok heller ikke nægtes, at det vilde være langt ufsælligere for selve Familiernes, at en saadan Overgang som den, der dog i sin Tid vil blive nødvendig, naar alt andet Fæstegods er gaaet over til Selveiendom, foregaaer omtrent paa samme Tid og holder Skridt med de øvrige Eiendomme, for at den Agitation, som vilde opstaae mod saadanne Besiddelser, kan forebygges, og for at ikke derved netop Besidderne af saadanne Godser skulle blive nødte til at sælge deres Fæstegods i sin Tid, maaskee paa mindre gode Vilkaar, end naar Salget skeer efterhaanden, samtidigt med Salget paa andre Godser. Jeg troer saaledes, at det vistnok baade er i Statens og i Familiernes Interesse, at denne Foranstaltning fremmes; men jeg kan nu slet ikke see, at det skulde være umuligt at forene den Interesse, som Staten paa den ene Side har for, at Foranstaltningen fremmes, med den Interesse, som Familierne have for, at Foranstaltningen fremmes paa en saadan Maade, at ikke den Stilling, hvori disse Familier ere satte, skal blive tilintetgjort eller i alt Fald lide meget betydeligt i hvad der egentlig har været tiltænkt. Den ærede anden Landstingsmand for anden Kred (Thalbitzer) meente, at Staten ikke skulde vedblive at sikkre enkelte Borgere en heldigere Stilling end andre. Det er vistnok en høit farlig Sætning, som der blev udtalt, og som jeg ikke kan lade være at modstige, aller-